

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Nr. 12/8922/2024 din data de 02.02.2026

Domnului Radu MARINESCU
Ministrul Justiției

Stimate domnule ministru,

Ne adresăm dumneavoastră având în vedere contextul actual din sistemul judiciar, creșterea exponențială a volumului de activitate și insuficiența cronică a resurselor umane în cadrul instanțelor de judecată.

La nivelul Consiliului Superior al Magistraturii a fost constituit un grup de lucru în vederea identificării unor soluții adecvate pentru remedierea situației, inclusiv prin formularea unor propuneri legislative care să conducă la degrevarea instanțelor judecătorești.

În acest scop, a fost realizată o consultare la scară largă a judecătorilor, precum și a organismelor profesionale ale altor profesii juridice, acțiune în urma căreia au fost formulate o serie de propuneri, care au fost analizate de grupul de lucru din cadrul Consiliului.

Ținând seama de necesitatea eficientizării activității instanțelor de judecată, cu prioritizarea componentei calitative a actului de justiție, în urma analizei realizate la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii au fost reținute o serie de propuneri de reglementare în materie non-penală, subsumate scopului asumat vizând degrevarea activității instanțelor judecătorești.

1. Excluderea anumitor tipuri de cauze din competența instanțelor judecătorești

▪ **Excluderea din competența instanțelor judecătorești a unor atribuții reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a cauzelor având ca obiect dizolvarea și radierea de drept din materia societăților și preluarea în competența Oficiului Național al Registrului Comerțului, cu posibilitatea de a formula cale de atac în fața instanței**

Propunerea vizează ca atribuțiile necontencioase reglementate de Legea nr. 31/1990 să fie transferate în competența Oficiului Național al Registrului Comerțului, prin excluderea din competența tribunalelor a cauzelor având ca obiect dizolvări și radieri de drept din materia litigiilor cu profesioniști.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Propunerea de extindere a competenței registratorului de la registrul comerțului de a dispune dizolvarea/radierea societății și în cazurile prevăzute la art. 237 din Legea nr. 31/1990, similar soluției prevăzute la art. 237² din aceeași lege, ar putea fi implementată fără dificultăți, întrucât nu reclamă cu necesitate implicarea instanței de judecată în soluționarea, în fond, a unor astfel de cereri.

În același timp, în cazul însușirii acestei propuneri, este necesară reglementarea unei proceduri de contestare în fața instanței de judecată a încheierii emise de registrator, de o manieră similară celei prevăzute la art. 237² alin. (4) – (7) din Legea nr. 31/1990, în vederea asigurării accesului liber la justiție.

▪ **Excluderea din competența instanțelor judecătorești a cererilor necontencioase în materie de înscriere, modificare și desființare a persoanelor juridice fără scop lucrativ (asociații, fundații, syndicate, asociații de proprietari) și, în mod implicit, înlăturarea obligației de a ține registrele de evidență privind aceste persoane juridice, cu reglementarea competenței în favoarea unor organe cu atribuții administrative, cu cale de atac în fața instanței judecătorești**

Referitor la acest aspect, vă înaintăm următoarele propuneri:

i) Modificarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, cu modificările și completările ulterioare, în sensul scoaterii din competența instanțelor de judecată a cererilor necontencioase vizând asociațiile/fundațiile/federațiile (acordare personalitate juridică/modificare acte constitutive/dizolvare și lichidare) și soluționarea acestora de alte instituții în cadrul unei proceduri administrative similare celei prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, cu menținerea posibilității de a formula cale de atac la instanță

În prezent, cererile referitoare la persoanele juridice fără scop lucrativ prevăzute de O.G. nr. 26/2000 sunt de competența în primă instanță fie a judecătoriei în a cărei circumscripție se află sediul acestora (înscrierea/ modificarea statutului/dizolvarea/lichidarea asociației sau fundației), fie a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul acestora (înscrierea/dizolvarea/lichidarea federației), competența soluționării căii de atac a apelului revenind tribunalului pentru hotărârile pronunțate de judecătorie, respectiv curții de apel pentru cele pronunțate de tribunal.

Potrivit propunerii formulate, asemenea atribuții ar putea fi exercitate de Oficiul Național al Registrului Comerțului (prin oficiile registrului comerțului de la nivelul fiecărui județ) sau de orice altă structură reprezentată la nivel județean, stabilită de legiuitor, care să fie aptă de a prelua

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

sarcinile în domeniu și a cărei modalitate de funcționare să ofere garanții de îndeplinire conformă a acestora.

De altfel, trebuie menționat că, anterior, ca urmare a demersurilor de analiză a prevederilor O.G. nr. 26/2000 inițiate în anul 2022 de Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii a realizat o consultare a instanțelor judecătorești și a parchetelor, care au formulat propuneri asemănătoare de excludere din competența instanțelor a cererilor necontencioase vizând înscrierea/modificarea statutului sau dizolvarea asociațiilor și fundațiilor.

Prin adresa nr. 15526/2022/01.02.2023, Consiliul Superior al Magistraturii a transmis Ministerului Justiției propunerile de degrevare a instanțelor judecătorești în materia cererilor întemeiate pe dispozițiile O.G. nr. 26/2000, prin reglementarea unei proceduri administrative, soluțiile pronunțate urmând să poată fi atacate cu apel de persoanele interesate și de Ministerul Public în fața instanțelor de judecată.

Suplimentar dreptului de contestare a încheierii prin care se soluționează cererea de înscriere, s-a apreciat că se impune și reglementarea cadrului normativ care să permită Ministerului Public inițierea unei acțiuni prin care să solicite declararea nulității asociației sau fundației înscrise în Registrul asociațiilor și fundațiilor în situația în care, după înscrierea respectivei entități juridice, se constată că scopul sau obiectivele declarate la înființare sunt urmărite prin activități care contravin cadrului legal în vigoare.

Prin urmare, reiterăm demersul anterior al Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât să fie asigurată degrevarea instanțelor judecătorești de volumul de activitate pe care îl implică soluționarea acestei categorii de cereri necontencioase.

ii) Modificarea Legii nr. 196/2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor, cu modificările și completările ulterioare, în sensul scoaterii din competența instanțelor judecătorești a cererilor necontencioase prevăzute de această lege (înființarea/modificarea statutului/acordului de asociere al asociațiilor de proprietari) și soluționării acestora de către alte instituții publice (primării, administrațiile finanțelor publice sau alte instituții cărora le va fi alocată competența soluționării acestor cereri), cu posibilitatea de a formula cale de atac în fața instanței judecătorești

În prezent, competența soluționării cererilor prevăzute de Legea nr. 196/2018 referitoare la acordarea personalității juridice ori modificarea statutului/acordului de asociere al asociației de proprietari aparține judecătoreiei, soluționarea căii de atac a apelului fiind de competența tribunalului.

Având în vedere similaritatea acestor tipuri de cauze cu situația cererilor privind înscrierea/modificarea/desființarea asociațiilor și fundațiilor, argumentele prezentate anterior

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

sunt valabile și în privința cererilor de înființare/modificare statut/acord de asociere al asociațiilor de proprietari, noua reglementare urmând a avea un conținut normativ asemănător.

iii) Modificarea Legii nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, în sensul scoaterii din competența instanțelor judecătorești a cauzelor privind dobândirea personalității juridice, modificarea sindicatelor și patronatelor, acordarea reprezentativității organizațiilor sindicale/patronale, prevăzute de această lege, și soluționării acestora de o altă instituție/entitate din subordinea ministerului responsabil cu dialogul social (în prezent, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale), cu posibilitatea de a formula cale de atac în fața instanței judecătorești

Din perspectiva aspectelor care vizează natura necontencioasă a cererilor cu care sunt învestite instanțele judecătorești în procedurile de acordare a personalității juridice a sindicatelor/federațiilor sindicale/confederațiilor sindicale/patronatelor, modificări ale acestora sau acordare a reprezentativității, își păstrează valabilitatea argumentele prezentate anterior în legătură cu cererile referitoare la asociații/fundații/asociații de proprietari.

În consecință, dacă propunerile analizate anterior referitoare la asociații, fundații, asociații de proprietari vor fi însușite, apreciem oportună formularea unor propuneri similare și pentru reglementarea modalității de soluționare a cererilor privind sindicatele/federațiile sindicale/confederațiile sindicale/patronatele, cu mențiunea necesității reglementării unei căi de atac în fața instanțelor judecătorești.

iv) Excluderea din competența Tribunalului București a cererilor privind înregistrarea partidelor politice, formulate în temeiul Legii partidelor politice nr. 14/2003, republicată și reglementarea soluționării acestora de către o structură administrativă din cadrul Autorității Electorale Permanente, cu asigurarea accesului la instanță în condițiile dreptului comun

În prezent, competența de soluționare a cererilor de înregistrare a partidelor politice formulate în temeiul dispozițiilor art. 18 și urm. din Legea nr. 14/2003 revine Tribunalului București, iar împotriva hotărârii pronunțate de tribunal se poate formula apel la Curtea de Apel București. Având în vedere că cele două instanțe din București au un volum foarte mare de cauze, ținând cont și de faptul că verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de Legea nr. 14/2003 nu prezintă o complexitate deosebită, luând în considerare și atribuțiile legale în materia verificării finanțării partidelor politice pe care le exercită Autoritatea Electorală Permanentă, apreciem că aceste cereri ar putea trece în sfera de competență a autorității menționate, cu respectarea principiului accesului liber la instanță, potrivit dreptului comun.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

▪ **Excluderea din competența instanțelor judecătorești a cauzelor având ca obiect înlocuirea amenzii contravenționale cu prestarea unei activități în folosul comunității, în temeiul dispozițiilor art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare; eliminarea efectului suspensiv de executare al introducerii plângerii contravenționale, în special în materia contravențiilor reglementate de dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

Potrivit dispozițiilor în vigoare, în cadrul procedurii de înlocuire a amenzii contravenționale cu sancțiunea obligării la prestarea unei activități în folosul comunității se examinează dacă persoana fizică nu a achitat amenda și nu există posibilitatea executării silite.

Prin urmare, această procedură nu implică în vreun fel cenzurarea legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției sau a eventualei hotărâri judecătorești prin care a fost soluționată plângerea împotriva acestuia, întrucât nu este realizată o cercetare în privința existenței faptei contravenționale, a împrejurării că aceasta a fost săvârșită sau nu de contravenient sau a vinovăției acestuia (a se vedea și Decizia RIL nr. 7/2010 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție).

În raport de elementele supuse verificării în procedura înlocuirii amenzii contravenționale, apreciem că această verificare poate fi realizată, fără niciun impediment, de un organ administrativ, iar implicarea instanțelor de judecată în soluționarea căilor de atac împotriva deciziei organului administrativ este suficientă pentru a asigura respectarea principiului constituțional al accesului liber la justiție.

În conformitate cu art. 32 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001, plângerea formulată împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii suspendă executarea. Același efect suspensiv de executare îl produce și introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției întocmit în temeiul dispozițiilor O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, fiind de notorietate faptul că există numeroase plângeri pe rolul instanțelor judecătorești în considerarea efectului suspensiv privind executarea sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce.

Prin urmare, apreciem că, prin eliminarea efectului suspensiv al plângerii în materia contravențiilor în domeniul circulației rutiere, s-ar crea premisele reducerii numărului de cereri pe rolul judecătoriilor având acest obiect.

Urmează a se aprecia dacă este oportun ca această soluție legislativă să fie reglementată și în alte materii în care se formulează plângeri împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției.

▪ **Renunțarea la procedura încuviințării executării silită a titlurilor executorii reprezentate de hotărâri judecătorești, precum și simplificarea procedurii de încuviințare a executării silită a altor titluri executorii altele decât hotărârile judecătorești, guvernate de dispozițiile art. 666 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare**

Propunerea vizează ca executarea silită a titlurilor executorii reprezentate de hotărâri judecătorești să nu mai urmeze procedura încuviințării de către instanța de executare, aceasta continuând să se aplice pentru celelalte titluri executorii, dar prin reglementarea unei proceduri simplificate, eventual standardizate (spre exemplu, prin folosirea unor formulare prestabilite), care să asigure celeritatea procedurii.

În ceea ce privește conformarea propunerii cu standardele fixate în jurisprudența Curții Constituționale, cu referire la Decizia nr. 895/2015, menționăm că aceasta a avut la bază un litigiu în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate într-un context în care titlul executoriu era reprezentat de un înscris altul decât o hotărâre judecătorească.

▪ **Partajarea atribuțiilor de control privind exercitarea tutelei cu privire la bunurile minorului sau ale persoanei majore ocrotite între autoritatea tutelară și instanța judecătorească, în cazul măsurilor de ocrotire reglementate de dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare; excluderea din competența instanței judecătorești a unor cereri privitoare la curatelă**

În această materie, prin Decizia Curții Constituționale nr. 795/2020 a fost criticată menținerea în fondul activ al legislației a normei tranzitorii prin care atribuțiile date prin noul Cod civil instanței de tutelă erau lăsate în sarcina unui organ administrativ, respectiv autoritatea tutelară, iar persoana interesată nu putea contesta decizia administrativă în fața instanței judecătorești, tot așa cum minorul sub 14 ani nu putea formula o cerere de chemare în judecată împotriva actelor vătămătoare al tutorelui.

Ulterior acestei decizii, prin Legea nr. 140 din 17 mai 2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative, au intervenit modificări ale Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, precum și ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, prin care au fost reglementate anumite măsuri pentru ocrotirea minorului și a fost înlocuită măsura punerii sub interdicție cu alte forme de ocrotire a majorului aflat în dificultate, respectiv *consilierea judiciară și tutela specială*.

Cu toate acestea, se remarcă faptul că Legea nr. 140/2022 a avut în vedere doar punerea în acord a legislației cu constatările Curții Constituționale din Decizia nr. 601/2020, prin care a

fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1) din Codul civil, care stabileau că persoana care nu are discernământul necesar pentru a se îngriji de interesele sale, din cauza alienației ori debilității mintale, urma a fi pusă sub interdicție judecătorească, fără a fi însă avute în vedere și aspectele care reieșeau din Decizia Curții Constituționale nr. 795/2020 cu privire la competența autorității tutelare în materia măsurilor de ocrotire a persoanei fizice, prevăzute de Codul civil.

Or, cele mai multe atribuții referitoare la exercitarea tutelei cu privire la bunurile persoanelor ocrotite ori, după caz, cu privire la supravegherea modului în care tutorele administrează bunurile acestora nu sunt proprii activității de judecată, fiind pur administrative, având caracter tehnic, efectul produs fiind acela al încălcării în mod excesiv a rolului instanțelor pentru minori și familie (care soluționează aceste cereri în absența organizării instanței de tutelă).

Prin urmare, ținând cont și de faptul că Decizia Curții Constituționale nr. 795/2020 nu conține referiri exprese la modalitatea practică în care se efectuează în concret anumite operațiuni administrative prealabile pronunțării de către instanțele, secțiile sau, după caz, completurile specializate în această materie, apreciem că este necesară modificarea Codului civil în sensul partajării atribuțiilor de control privind exercitarea tutelei cu privire la bunurile minorului sau ale persoanei majore ocrotite între autoritatea tutelară și instanță.

O intervenție legislativă de modificare a Codului civil în acest sens ar permite păstrarea în competența instanței de judecată doar a atribuțiilor strict judiciare referitoare la exercitarea tutelei cu privire la bunurile minorului sau ale majorului care beneficiază de o măsură de ocrotire ori, după caz, cu privire la supravegherea modului în care tutorele administrează bunurile acestora.

În egală măsură s-ar impune intervenția legislativă și asupra altor prevederi care se referă la îndeplinirea unor acte materiale date în prezent în competența instanței de tutelă, acte materiale care nu sunt proprii activității jurisdicționale.

De exemplu, inventarul bunurilor minorului/majorului ocrotit, conform dispozițiilor art. 140 și art. 171 din Codul civil, ar putea fi realizat tot de autoritatea tutelară, iar nu de delegatul instanței, cum se prevede în prezent, urmând a fi supus aprobării instanței.

Ca efect al unor astfel de modificări legislative, rolul instanței nu ar mai fi încărcat cu atribuții ce nu sunt specifice activității judiciare, deoarece operațiunile materiale vizând controlul efectiv și continuu asupra modului în care tutorele și consiliul de familie își îndeplinesc atribuțiile cu privire la bunurile minorului sau ale majorului ocrotit, inventarierea bunurilor, verificările factice în legătură cu administrarea veniturilor și bunurilor persoanelor ocrotite, verificarea socotelilor privitoare la veniturile acestora și la cheltuielile făcute cu întreținerea lor, pentru a

stabili dacă sunt corect întocmite și corespund realității, pot fi date în competența autorității tutelare.

Pentru a flexibiliza procedura vizând controlul exercitării tutelei cu privire la bunurile persoanelor ocrotite, o soluție ar fi modificarea Codului civil, în sensul de a dispune ca instanțelor să le revină doar decizia finală cu privire la descărcarea de gestiune, după ce autoritatea tutelară a efectuat verificările materiale necesare și a consemnat rezultatul acestora într-un referat/raport, care ar cuprinde și o propunere privind finalizarea procedurii.

În procedura în fața instanței, în scopul descărcării de gestiune a tutorelui, există posibilitatea contestării verificărilor întreprinse de autoritatea tutelară și a înscrisurilor care consemnează rezultatul acestor verificări, instanța putând dispune refacerea acestora în măsura în care aspectele invocate sunt fondate.

Singura modalitate prin care ar putea fi implementate aceste soluții ar fi o completare, respectiv modificare a dispozițiilor corespunzătoare din Codul civil, iar nu prin norme cu caracter tranzitoriu, acestea riscând să nu fie în acord cu jurisprudența Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 18/26.01.2022, prin care s-a constatat că Legea pentru modificarea și completarea art. 229 din Legea nr. 71/2011 este neconstituțională, principalul argument pentru care a fost admisă excepția de neconstituționalitate constând în aceea că actul normativ criticat institua, de asemenea, o soluție legislativă cu caracter temporar).

În ceea ce privește **curatela**, aceasta reprezintă o formă de ocrotire a persoanei fizice, constând în numirea unei persoane care să administreze bunurile ori să apere interesele unei persoane capabile, dar care din anumite motive nu își poate administra bunurile sau nu își poate apăra interesele, cazurile de instituire fiind cele prevăzute de art. 178 din Codul civil.

Codul civil prevede că instituirea curatelei se face cu consimțământul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimțământul nu poate fi dat, și cu acordul celui desemnat (art. 182 din Codul civil). Astfel, având în vedere că cea mai mare parte a cererilor de instituire a curatelei vizează situația în care din cauza bătrâneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate, personal, să își administreze bunurile sau să își apere interesele în condiții corespunzătoare, precum și faptul că, în condițiile legii, curatela se instituie doar în baza consimțământului persoanei reprezentate - persoană capabilă, care se bucură de exercițiul drepturilor sale, și a acordului persoanei desemnate, o măsură care ar conduce la degrevarea instanțelor de judecată ar fi ca, în acele cazuri, în care persoana reprezentată este în măsură să își exprime consimțământul, instituirea curatelei să se efectueze printr-o procedură administrativă, de către autoritatea tutelară, sau printr-o procedură în fața notarului public, persoana interesată având posibilitatea de a contesta decizia/actul respectiv în instanță.

▪ **Excluderea din competența instanțelor judecătorești a cauzelor având ca obiect divorțul prin acord**

În reglementarea actuală a Codului civil, pentru a se pronunța divorțul prin acordul părților, acestea au posibilitatea să se adreseze fie judecătoriei, fie ofițerului de stare civilă (dacă soții nu au copii minori) sau notarului public (atât dacă soții nu au copii minori, cât și în cazul în care există copii minori, dacă soții convin asupra tuturor aspectelor referitoare la numele de familie pe care să îl poarte după divorț, exercitarea autorității părintești de către ambii părinți, stabilirea locuinței copiilor după divorț, modalitatea de păstrare a legăturilor personale dintre părintele separat și fiecare dintre copii, precum și stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor).

Excluderea divorțului prin acord din competența instanței de judecată nu ar ridica nicio problemă din perspectiva conformității unei astfel de măsuri cu Legea fundamentală, în condițiile în care împotriva eventualului refuz al ofițerului de stare civilă sau al notarului public de a constata desfacerea căsătoriei ar fi reglementată o cale de atac la instanța judecătorească.

În condițiile în care posibilitatea introducerii cererii de divorț prin acord la instanța de judecată ar fi eliminată, este evidentă necesitatea reglementării unei căi de atac judiciare împotriva refuzului ofițerului de stare civilă sau notarului public de a constata desfacerea căsătoriei prin acord.

În același timp, preluarea acestei propuneri ar fi justificată și de caracterul necontencios al procedurii de divorț, în condițiile în care nu există nicio divergență între soți cu privire la aspectele care constituie obiectul acestei proceduri.

2. Degrevarea judecătorilor de unele atribuții corelativ cu transferul acestora către personalul auxiliar de specialitate sau către asistentul judecătorului

Propunerea este menită să contribuie la o degrevare reală a judecătorilor în procedura verificării prealabile a cererii de chemare în judecată, prin implicarea suplimentară a celorlalte categorii de personal din instanțe, respectiv asistentul judecătorului și grefierul de ședință.

Un astfel de demers trebuie subsumat unor reguli esențiale care să guverneze o viitoare reglementare, respectiv:

- actul decizional trebuie să rămână în continuare atributul judecătorului, ca expresie a principiului constituțional în conformitate cu care justiția se înfăptuiește de către judecători; această regulă vizează toate aspectele asupra cărora se decide în procedura verificării prealabile, inclusiv stabilirea cuantumului taxei judiciare de timbru, dispunerea măsurilor pentru completarea eventualelor lipsuri ale cererii de chemare în judecată, dispunerea comunicărilor prevăzute de

lege în această procedură, dispunerea soluției cu privire la cererea de ajutor public judiciar, stabilirea termenului de judecată sau, după caz, anularea cererii de chemare în judecată etc.

- verificările prevăzute de lege în această procedură pot fi efectuate, din dispoziția judecătorului, de către asistentul judecătorului sau grefierul de ședință; în urma verificărilor efectuate, asistentul judecătorului sau grefierul de ședință, după caz, întocmește proiectele de rezoluții, adrese de comunicare etc., precum și proiectul încheierilor prin care judecătorul dispune în etapa procedurii prealabile; asistentul judecătorului sau grefierul de ședință este răspunzător de corectitudinea verificărilor efectuate și a propunerilor formulate judecătorilor.

Un cadru normativ care să implementeze efectiv aceste principii ar contribui într-o măsură determinantă la degrevarea judecătorilor de numeroase activități consumatoare de timp care pot fi realizate de persoane cu pregătire juridică, sub coordonarea și controlul judecătorilor. Totodată, o asemenea reglementare ar permite judecătorilor să-și concentreze efortul profesional către actul decizional, cu beneficii indiscutabile asupra eficienței și calității actului de justiție.

Mai mult, aceste principii s-ar putea reflecta și în activitatea de judecată ulterioară stabilirii primului termen de judecată, prin efectuarea de către asistentul judecătorului sau grefierul de ședință a unor verificări de fapt sau de drept. La solicitarea judecătorilor, aceștia pot realiza activități de documentare, de verificare și de prezentare a actelor și lucrărilor dosarului, precum și a elementelor de fapt și de drept relevante în cauză.

Totodată, implicarea acestor categorii de personal suport trebuie să vizeze și redactarea, sub coordonarea judecătorului, a proiectelor de hotărâri judecătorești sau ale altor acte procedurale. În mod evident, pronunțarea hotărârii și asumarea conținutului acesteia rămân atributul judecătorului, chiar și atunci când proiectul actului procedural este redactat de asistent sau grefier, însă trebuie consacrată normativ o răspundere și pentru grefierul de ședință sau asistentul judecătorului în ceea ce privește conținutul proiectului de hotărâre pe care îl propune judecătorului.

Este adevărat faptul că mai multe dintre aspectele prezentate sunt deja cuprinse în reglementarea actuală privind statutul asistentului judecătorului (Legea nr. 393/2023), însă pentru a răspunde exigențelor disciplinei procesuale ar fi oportună consacrarea și la nivelul Codului de procedură civilă, inclusiv în ceea ce-i privește pe grefieri.

Propunerile formulate în cele ce preced au avut în vedere și asigurarea conformității cu Decizia Curții Constituționale nr. 558/2023 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind statutul asistentului judecătorului, în care s-a reținut, printre altele, că : *45(...) Așadar, Curtea apreciază că nu se pune problema ca asistentul să preia sau să influențeze în vreun fel funcția de decizie care aparține exclusiv judecătorului în toate componentele sale, inclusiv în cea referitoare la considerentele care au fundamentat hotărârea.*

50. Așadar, Curtea reține că rolul asistentului judecătorului este acela de a îl sprijini pe judecător în realizarea competențelor sale, și nu de a îl înlocui pe acesta. Astfel, indiferent de sarcinile atribuite, asistentul lucrează sub îndrumarea judecătorului, fiind supervizat de către acesta, judecătorului revenindu-i responsabilitatea deplină în luarea deciziei.

O altă propunere vizează stabilirea atribuțiilor prevăzute de art. 33 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, referitoare la **activitatea de notificare sau comunicare în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială** în competența unor grefieri/asistenți ai judecătorului, dată fiind natura administrativă a acestor sarcini.

O propunere similară vizează **soluționarea cererilor de restituire a cauțiunii**, conform art. 1.064 din Codul de procedură civilă, verificarea condițiilor legale putând fi realizată și de un grefier/asistent al judecătorului, inclusiv sub aspectul neintroducerii unei cereri de despăgubiri de către cel îndreptățit în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În această ipoteză, se impune reglementarea unei contestații/plângeri împotriva actului administrativ de respingere a cererii de restituire a cauțiunii, pentru asigurarea accesului la instanță.

3. Propuneri vizând modificarea competenței instanțelor judecătorești

▪ **Modificarea competenței teritoriale prevăzute de art. 13 alin. (5) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, cu modificările și completările ulterioare**

Reglementarea actuală reprezentată de art. 13 alin. (5) din Legea nr. 213/2015 stabilește o competență teritorială exclusivă în favoarea instanțelor civile de la sediul Fondului (București, sectorul 2) în ceea ce privește contestațiile împotriva deciziilor emise de Fond prin care au fost respinse în totalitate sau în parte sumele pretinse de creditorii de asigurări.

În ceea ce privește competența materială, aceasta se stabilește potrivit normelor de competență generală din Codul de procedură civilă, astfel că, în raport de dispozițiile art. 94 pct. 1 lit. k) și 95 pct. 1 din acest act normativ, se împarte între judecătorie și tribunal. Tribunalul București soluționează apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de Judecătoria Sectorului 2 București, iar Curtea de Apel București, apelurile împotriva hotărârilor pronunțate de Tribunalul București.

Necesitatea modificării dispozițiilor art. 13 alin. (5) din Legea nr. 213/2015, a mai fost analizată la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, ca urmare a sesizării Curții de Apel București, reținându-se că instanțele cărora le-a fost atribuită competența exclusivă sunt unele dintre cele mai încărcate instanțe din țară.

În acest sens, a fost sesizat ministrului Justiției cu propunerea de modificare a dispozițiilor art. 13 alin. (5) din Legea nr. 213/2015 (adresa nr. 9585/2023 din data de 20.10.2023)

Totodată, la nivelul Consiliului a fost analizată *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 13 alin. (5) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților (b441/28.06.2023)*, în sensul stabilirii competenței de soluționare a acestui tip de cauze la instanțele civile de la sediul sau domiciliul persoanei pagubite sau locul producerii pagubei. Propunerea legislativă a fost adoptată de Senatul României, ulterior fiind înaintată Camerei Deputaților (PL-x 680/2023).

▪ **Lărgirea competenței judecătorilor stagiari care își desfășoară activitatea de stagiatură în instanțe, respectiv:**

Deși potrivit expunerii de motive a Legii nr. 303/2022, prin noua lege s-a urmărit lărgirea sferei de competență a judecătorilor stagiari, anumite tipuri de litigii prevăzute de vechea reglementare (Legea nr. 303/2004) nu au fost preluate în noua lege, motiv pentru care sfera de litigii care se judecă de judecătorii stagiari este în prezent mai restrânsă.

În acest context, propunerea de lărgire a sferei de competență a acestora apare ca fiind în acord cu scopul afirmat în expunerea de motive a Legii nr. 303/2022, putând fi realizată prin includerea și a categoriilor de litigii prevăzute de vechea reglementare și care nu au fost preluate în noua lege, cu actualizarea pragurilor valorice pentru cererile evaluabile în bani (*acțiunile posesorii, cererile privind înregistrările și rectificările în registrele de stare civilă; litigiile patrimoniale având ca obiect plata unei sume de bani sau predarea unui bun, în cazul în care valoarea obiectului litigiului nu depășește 100.000 lei; plângerile împotriva proceselor-verbale de constatare a contravențiilor și de aplicare a sancțiunilor contravenționale; cererile de abținere și de recuzare, precum și cererile de revizuire și contestațiile în anulare în cauzele ce intră în competența lor, precum și alte categorii de cauze, cum ar fi cererile de validare poprire și cererile vizând măsurile asiguratorii.*

O astfel de abordare ar fi utilă în procesul de formare profesională a judecătorilor stagiari și ar contribui la o repartizare mai judicioasă a atribuțiilor între judecătorii care funcționează la nivelul judecătoriilor, respectiv la o degrevare a judecătorilor definitiv din cadrul judecătoriilor.

▪ **Modificarea Legii nr. 254/2013, privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, în sensul reglementării competenței judecătorului de supraveghere a privării de libertate de a se pronunța asupra contestațiilor formulate de persoanele aflate în executarea unei pedepse cu**

Închisoarea împotriva deciziilor directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor de schimbare a locului detenției sau de respingere a cererilor de transfer

Prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 3/2023, a fost admis recursul în interesul legii și s-a stabilit că în interpretarea și aplicarea art. 9 alin. (2) lit. a) și art. 56 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, precum și a art. 5 alin. (2) și art. 10 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, revine curții de apel, prin secția de contencios administrativ sau completurile specializate în litigii de contencios administrativ, competența de soluționare a cererilor privind anularea deciziei directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor de stabilire a locului de detenție pentru executarea pedepsei sau a deciziei de respingere a cererii de transfer la alt penitenciar.

În considerentele deciziei menționate s-a reținut, în esență, că *drepturile persoanelor condamnate sunt enumerate expres în Cap. V din Legea nr. 254/2013, nefiind prevăzut un drept al condamnatului de a-și alege locul unde execută pedeapsa privativă de libertate și nici dreptul de a executa pedeapsa cât mai aproape de domiciliu, cum nu este prevăzut nici un eventual „drept la transfer” într-un loc de detenție care este mai apropiat domiciliului decât cel în care este în curs de executare pedeapsa privativă de libertate.*

Stabilirea locului de executare a pedepsei privative de libertate într-un penitenciar cât mai aproape de domiciliu sau transferarea într-un astfel de penitenciar nefiind un drept al persoanei condamnate, cererea de anulare a deciziei directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor referitoare la stabilirea locului de executare sau transfer nu este de competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Apreciem că propunerea de reglementare la nivelul Legii nr. 254/2013 a competenței judecătorului de supraveghere a privării de libertate de a soluționa plângerile împotriva deciziilor directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor de schimbare a locului detenției sau de respingere a cererilor de transfer este oportună din perspectiva asigurării caracterului unitar al reglementării privind competența în materia plângerilor formulate de persoanele aflate în executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate.

Competența judecătorului de supraveghere a privării de libertate de a soluționa astfel de cereri ar fi justificată și de natura de drept execuțional penal pe care o are chestiunea stabilirii locului în care se execută pedeapsa. Or, în raport de această natură, apare oportună și justificată propunerea a cărei finalitate este aceea ca rezolvarea acestor chestiuni să fie dată în competența judecătorilor din materie penală, respectiv judecătorului de supraveghere a privării de libertate și completurilor penale din cadrul judecătoriilor care soluționează căile de atac împotriva măsurilor dispuse de acesta.

▪ **Modificarea legislativă a dispozițiilor Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, în sensul preluării soluției legislative prevăzute de dispozițiile art. 10 alin. (3) și (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 referitoare la competența teritorială**

Potrivit art. 10 alin. (3) și (4) din Legea nr. 554/2004:

(3) Reclamantul persoană fizică sau juridică de drept privat se adresează exclusiv instanței de la domiciliul sau sediul său. Reclamantul autoritate publică, instituție publică sau asimilată acestora se adresează exclusiv instanței de la domiciliul sau sediul pârâtului.

(4) Competența teritorială de soluționare a cauzei se va respecta și atunci când acțiunea se introduce în numele reclamantului de orice persoană de drept public sau privat, indiferent de calitatea acestuia din proces.

Art. 269 din Codul muncii prevede următoarele:

(1) Cauzele referitoare la conflictele individuale de muncă și conflictele colective de muncă se soluționează în primă instanță de către tribunal.

(2) Cererile referitoare la cauzele prevăzute la alin. (1) se adresează tribunalului în a cărei circumscripție reclamantul își are domiciliul, reședința sau locul de muncă ori, după caz, sediul.

(3) Dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă pentru coparticiparea procesuală activă, cererea poate fi formulată la instanța competentă pentru oricare dintre reclamanți.

Conform art. 28 alin. (2) și (3) din Legea dialogului social nr. 367/2022:

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), organizațiile sindicale au dreptul de a întreprinde orice acțiune, inclusiv de a formula acțiune în justiție în numele membrilor lor, la cererea scrisă a membrilor lor. (...).

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de alin. (1) și (2), organizațiile sindicale au calitate procesuală activă.

Prin Decizia nr. 1/2013 pronunțată în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 269 alin. (2) Codul muncii, republicat, că instanța competentă teritorial în soluționarea conflictelor de muncă în cazul acțiunilor formulate de organizațiile sindicale în numele membrilor lor este instanța de la sediul sindicatului reclamant.

Față de acest cadru legislativ în vigoare, există situații în care, un anumit tribunal în circumscripția căruia se află sediul mai multe sindicate, care formulează cereri de chemare în judecată în numele membrilor de sindicat cu domiciliul sau locul de muncă în altă localitate, să fie

încărcat cu soluționarea unui număr important de cauze și să se creeze un dezechilibru în privința volumului de activitate.

Prin urmare, preluarea soluției legislative reglementate de dispozițiile art. 10 alin. (4) din Legea nr. 554/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 212/2018, și în materia litigiilor de muncă, ar fi de natură să elimine dificultățile existente și să asigure o distribuie echitabilă a volumului de activitate între instanțele de pe același palier.

▪ **Modificarea competenței teritoriale exclusive a Curții de Apel București în materia contenciosului administrativ și fiscal, respectiv: competența în materia concurenței prevăzută de art. 8 alin. (3), art. 27 alin. (2), art. 38 alin. (6), art. 38 alin. (10), art. 41 alin. (3), art. 51 alin. (1²) și alin. (1³), art. 60 alin. (6) din Legea concurenței nr. 21/1996 republicată, cu modificările și completările ulterioare; competența prevăzută de art. 5 alin. (7) din O.U.G nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE), cu modificările și completările ulterioare, vizând contestarea ordinelor și a deciziilor emise de ANRE; competența prevăzută de art. 4 alin. (4), art. 10 alin. (2), art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, vizând soluționarea acțiunilor în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia ori contestațiile împotriva adevărului prevăzute la art. 8 lit. b) și art. 9 din același act normativ**

Propunerea de față are în vedere faptul că, în materiile enunțate, în care Curtea de Apel București are competență teritorială exclusivă, se înregistrează o încărcătură excesivă a secțiilor de contencios administrativ și fiscal din cadrul respectivei instanțe.

În acest context, apreciem necesară inițierea unor demersuri de modificare legislativă care să vizeze stabilirea competenței teritoriale de soluționare a unora dintre aceste cauze în primă instanță de către alte curți de apel, fiind evident necesară o partajare a competențelor, justificată de volumul mare de cauze cu care este încărcată secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București, dar luând în considerare și gradul ridicat de complexitate a cauzelor soluționate de această secție.

4. Propuneri vizând modificarea legislației în materia taxelor judiciare de timbru

În această materie, reiterăm necesitatea inițierii unei propuneri de modificare și completare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, vizând înlocuirea actualului mecanism prin care taxele judiciare de timbru se plătesc într-un cont distinct de venituri al bugetului local, respectiv reglementarea unei soluții legislative conform căreia un anumit procent din sumele

încasate din taxele judiciare de timbru să poată fi utilizat în scopul bunei organizări și administrări a justiției, ca serviciu public.

În continuare, apreciem utilă majorarea/actualizarea cuantumului unora dintre taxele judiciare de timbru, fără a fi afectat dreptul de acces la justiție, luând în considerare cheltuielile pe care le implică procedura judiciară și realitățile economice, care impun o actualizare a acestor taxe față de devalorizarea monedei naționale.

5. Propuneri vizând încurajarea justițiabililor de a apela la mijloace alternative de soluționare a litigiilor și instituirea altor proceduri, precum și pentru utilizarea procedurii administrării probelor prin avocați

În vederea degrevării activității instanțelor judecătorești, apreciem oportună implementarea unei soluții legislative prin care să fie acordate anumite beneficii părților care au parcurs proceduri de soluționare alternativă a litigiilor, spre exemplu, prin restituirea parțială/integrală a cuantumului taxei judiciare de timbru achitate pentru introducerea unei cereri de chemare în judecată în ipoteza stingerii litigiului dintre părți ca urmare a parcurgerii unei astfel de proceduri alternative pentru reglarea diferendelor.

O soluție asemănătoare ar putea fi implementată pentru situațiile în care părțile convin asupra administrării probelor prin avocați, procedură reglementată prin dispozițiile art. 366 și urm. din Codul de procedură civilă.

6. Alte propuneri privind desfășurarea procesului civil

▪ Propuneri vizând modificarea reglementării procesual-civile referitoare la conținutul cererii de chemare în judecată și la redactarea hotărârii judecătorești

În vederea accelerării procedurii de soluționare a cauzelor și degrevării judecătorilor de sarcinile repetitive și consumatoare de timp, una dintre soluțiile identificate în urma consultării instanțelor judecătorești vizează elaborarea unor documente standardizate, care să fie utilizate atât în ceea ce privește cererile de chemare în judecată (după modelul formularului din materia cererilor cu valoare redusă), cât și hotărârile judecătorești. Spre exemplu, ar putea fi pus în practică un sistem standardizat de redactare a hotărârilor judecătorești, în care să fie preluate în mod automat anumite informații din cererile formulate de părți, dispozițiile legale relevante raportat la obiectul și cauza cererii de chemare în judecată, precum și deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii sau pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ori deciziile Curții Constituționale relevante.

Pentru situația în care nu se agreează aplicarea unui astfel de sistem la nivel generalizat, apreciem că, *cel puțin în materia cererilor cu valoare redusă*, ar putea fi reglementată

standardizarea hotărârii judecătorești pronunțate în materie. Avem în vedere că, în prezent, potrivit art. 1.029 din Codul de procedură civilă, în cadrul procedurii cu privire la cererile cu valoare redusă, reclamantul declanșează procedura prin completarea formularului de cerere și depunerea sau trimiterea acestuia la instanța competentă, iar formularul de cerere se aprobă prin ordin al ministrului justiției¹ și conține rubrici care permit identificarea părților, valoarea pretenției, indicarea probelor și alte elemente necesare soluționării cauzei. Similar, prin același ordin al ministrului justiției au fost aprobate formularele standardizate pentru completarea sau/și rectificarea formularului de cerere, precum și pentru formularul de răspuns.

De altfel, proceduri standardizate sunt reglementate și în cazul sesizării unor instanțe internaționale, cum ar fi Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Regulile pentru a completa în mod valabil un formular de cerere sunt enunțate în articolul 47 din Regulamentul Curții, aceste informații regăsindu-se și în Instrucțiunea practică cu privire la sesizarea Curții, anexată la Regulament și disponibilă pe pagina de Internet a Curții (www.echr.coe.int/applicants).

■ Alte propuneri privind desfășurarea procesului civil

Apreciem că o serie de alte modificări legislative ar putea servi scopului degrevării instanțelor judecătorești, cum ar fi:

- modificarea art. 230 din Codul de procedură civilă, în sensul în care preschimbarea termenelor să poată fi dispusă printr-o rezoluție administrativă, cu standardizarea formularului de cerere și a celui de rezoluție;
- modificarea dispozițiilor Codului de procedură civilă în materie de citare, în sensul ca procedura să se considere îndeplinită la adresa activă din evidența Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor, iar în privința instituțiilor și autorităților publice, procedura de citare să fie realizată exclusiv electronic;
- introducerea obligației părților de a indica adresa de e-mail folosită în mod uzual și numărul de telefon utilizat;
- instituirea obligației părților de a depune înscrisurile pe care se sprijină cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată;
- stabilirea în sarcina părților a obligației de a comunica instanței, prin e-mail, cereri sau concluzii scrise în format editabil;
- reglementarea unor situații în care cauzele sunt soluționate doar în baza etapei scrise, fără dezbateri, precum cererile referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă

¹ A se vedea Ordinul ministrului justiției nr. 359/C/2013 pentru aprobarea formularelor utilizate în procedura cu privire la cererile de valoare redusă prevăzută de art. 1.025-1.032 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

date prin lege în competența instanțelor judecătorești și a cererilor în materia asociațiilor de proprietari.

7. Propuneri cu privire la procedura specială a cererilor cu valoare redusă reglementată în Cartea a VI-a, Titlul X din Codul de procedură civilă (articolele 1.026-1.033)

Având în vedere specificul acestei proceduri, următoarele modificări legislative ar putea contribui la asigurarea unei celerități sporite a duratei de soluționare a acestor categorii de cauze, respectiv:

- introducerea unui formular standardizat pentru apelul exercitat într-o cauză care are ca obiect cerere de valoare redusă, precum și eliminarea dezbaterilor în calea de atac a apelului, judecata urmând a se realiza în camera de consiliu, fără citarea părților, în măsura în care una dintre părți nu solicită în mod expres ca aceasta să aibă loc în ședință publică, cu citarea părților;
- reglementarea posibilității instanței de judecată ca, în cazul cererilor de valoare redusă, în măsura în care pârâtul nu formulează apărări, să procedeze la soluționarea respectivelor cauze prin emiterea unui certificat executoriu al cărui conținut urmează să fie standardizat.

Cererea de valoare redusă este reglementată în prezent în Cartea a VI-a, Titlul X din Cod de procedură civilă, mai precis în articolele 1.026-1.033 din acest act normativ.

Procedura în discuție reprezintă o adaptare la nivel național a Regulamentului (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă. Această procedură are caracter alternativ, alegerea între procedura specială a cererii de valoare redusă și procedura de drept comun a acțiunii în pretenții revenind reclamantului.

Procedura cererii de valoare redusă este o procedură rapidă, legiuitorul stabilind termene utile pentru fiecare etapă a acesteia. Atât sesizarea instanței de judecată de către reclamant, cât și întâmpinarea pârâtului se fac prin completarea formularelor aprobate prin ordin al ministrului justiției.

Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă și se desfășoară în întregul ei în camera de consiliu, de regulă fără citarea părților. Instanța poate încuviința și alte probe în afara înscrisurilor depuse de părți, cu excepția acelor probe a căror administrare necesită cheltuieli disproporționate față de valoarea obiectului litigiului. Hotărârea primei instanțe este executorie de drept și este supusă numai apelului la tribunal, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Prin urmare, ținând cont de faptul că această procedură are caracter alternativ, rolul său fiind acela de a asigura obținerea unui titlu executoriu într-un interval de timp cât mai scurt, pentru litigiile a căror valoare nu depășește 50.000 lei la data sesizării instanței, apreciem că propunerea referitoare la stabilirea unei proceduri simplificate în judecarea căilor de atac declarate în astfel de litigii (folosirea unor formulare standardizate, judecarea în camera de consiliu, fără citarea părților în condiții similare celor de la judecata în primă instanță) ar veni atât în sprijinul instanțelor, cât și al părților, fiind eliminate anumite cerințe din formalismul specific soluționării unei căi de atac, accelerând procedura.

8. Propuneri de modificare a reglementării aplicabile în materia achizițiilor publice

▪ **Modificarea art. 55 alin. (3) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se reveni la calea de atac a recursului și în această materie, în locul apelului**

Potrivit dispozițiilor art. 55 alin. (3) din Legea nr. 101/2016: *(3) Hotărârea pronunțată în cazul litigiilor și cererilor privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și al celor privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor administrative poate fi atacată cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare, la secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel, care judecă în complet specializat în achiziții publice. Apelul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă și este soluționat de urgență și cu precădere într-un termen ce nu va depăși 30 de zile de la data sesizării legale a instanței.*

Referitor la propunerea de revenire la calea de atac a recursului – cale de atac de drept comun în materia contenciosului administrativ (conform art. 20 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004), astfel cum aceasta era prevăzută înainte de modificarea adusă Legii nr. 101/2016 prin Legea nr. 75/2023 privind aprobarea O.U.G. nr. 26/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul investițiilor publice, menționăm că, la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, a fost analizat proiectul acestui din urmă act normativ, comisia de specialitate apreciind că o astfel de propunere nu ar trebui adoptată.

În acest sens, a fost avută în vedere Decizia nr. 747/2014 prin care Curtea Constituțională a reținut că *în materia contenciosului administrativ, hotărârile pronunțate în primă instanță nu pot fi atacate cu apel, singura cale de atac de reformare ce poate fi exercitată fiind aceea a*

recursului. Norma specială cuprinsă în art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 a rămas aplicabilă și după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, situație reglementată expres în art. 7 alin. (3) din Legea nr. 76/2012, potrivit căreia, în materia contenciosului administrativ și fiscal, precum și în materia azilului, nu este prevăzută calea de atac a apelului.

Prin derogare de la regimul de drept comun prevăzut în Codul de procedură civilă, în contenciosul administrativ, recursul este, în toate cazurile, suspensiv de executare, așadar hotărârea pronunțată în primă instanță, potrivit legii contenciosului administrativ, deși nu este susceptibilă de apel, nu poate fi pusă în executare.

De asemenea, referitor la critica potrivit căreia posibilitatea exercitării recursului nu are semnificația asigurării dublului grad de jurisdicție, având în vedere că recursul nu are caracter devolutiv, fapt ce nu conduce la o nouă judecată în fond, ci este o cale de atac care asigură doar un control de legalitate asupra hotărârii judecătorești atacate, Curtea Constituțională a reținut că, prin Decizia nr. 544 din 28 aprilie 2011, a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (2) și art. 20 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, învederând că *dreptul la două grade de jurisdicție este garantat numai în materie penală, potrivit prevederilor art. 2 din Protocolul nr. 7 adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, chiar și aici putând fi instituite, însă, unele excepții de la această regulă.*

De asemenea, comisia de specialitate a avut în vedere și soluția de principiu stabilită de Plenul judecătorilor secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrunit în condițiile art. 33 alin. (1) din Regulamentul acestei instanțe și consemnată în Procesul-verbal din 28 octombrie 2013. Cu acest prilej s-a stabilit, în unanimitate, în raport cu dispozițiile art. 7 - 12 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, că, *întrucât calea de atac a apelului este incompatibilă cu specificul materiei contenciosului administrativ, cauzele având ca obiect cereri de apel formulate în temeiul dispozițiilor noului Cod de procedură civilă împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel, ca instanțe de contencios administrativ, se califică și se vor înregistra ca cereri de recurs.*

Tot astfel, prin Decizia nr. 20 din 5 octombrie 2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, a fost admis recursul în interesul legii și s-a stabilit că *în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 287¹⁶ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare, hotărârea pronunțată de către secția de contencios administrativ a tribunalului în procesele și*

cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziție publică poate fi atacată numai cu recurs.

În considerentele acestei decizii s-a reținut că nu poate fi primită teza potrivit căreia, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, legiuitorul ar fi înțeles să se îndepărteze de la regula statornicită instituind, în unele situații, și în materia contenciosului administrativ un control total devolutiv, prin intermediul căii de atac a apelului. În realitate, doar în materie contravențională s-a prevăzut calea de atac devolutivă a apelului, dar aceasta se justifică prin specificul dreptului contravențional de a reprezenta «micul penal». În materia achizițiilor publice, dimpotrivă, în preambulul O.U.G. nr. 77/2012 - obligatoriu conform art. 43 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 - care enunță scopul și motivarea reglementării s-a arătat că se impune «adoptarea unor măsuri urgente pentru perfecționarea și flexibilizarea sistemului achizițiilor publice, în caz contrar existând riscul diminuării gradului de cheltuire a fondurilor alocate, inclusiv a fondurilor comunitare», ceea ce, din perspectiva acestui recurs în interesul legii, justifică o dată în plus identificarea recursului ca fiind calea de atac cea mai adecvată scopului indicat de legiuitorul delegat, soluție care reafirmă regula conținută în art. 20 din Legea nr. 554/2004 și confirmă o soluție de tradiție în legislația națională, în materia contenciosului administrativ, recursul fiind singura cale de atac compatibilă.

Nu în ultimul rând, este de menționat și Decizia nr. 17 din 18 septembrie 2017 cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind calea de atac a apelului în materia contenciosului administrativ, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin care a fost admis recursul în interesul legii și s-a stabilit că *în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind calea de atac în materia contenciosului administrativ, împotriva hotărârilor pronunțate în această materie poate fi exercitată numai calea de atac a recursului, cu excepția cazului prevăzut de dispozițiile art. 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.*

Față de cele expuse anterior, ținând cont de specificul căilor de atac din materia contenciosului administrativ, apreciem că există argumente puternice care să fundamenteze revenirea la soluția normativă anterioară, prin reglementarea căii de atac a recursului și în această materie.

▪ **Modificarea art. 53 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și**

funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a se reveni la atribuirea în competența instanțelor civile a litigiilor și cererilor care decurg din executarea contractelor administrative și cele care decurg din rezilierea, rezoluțiunea, denunțarea unilaterală sau încetarea anticipată a contractelor de achiziție publică din motive independente de autoritatea contractantă, prin degrevarea secțiilor de contencios administrativ și fiscal

În prezent, această categorie de litigii se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante sau în circumscripția în care își are sediul social/domiciliul reclamantul.

Având în vedere că este de notorietate faptul că secțiile de contencios administrativ și fiscal au în prezent un volum de activitate ridicat, apreciem necesar a se reveni la soluția legislativă implementată anterior prin dispozițiile Legii nr. 212/2018 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 și a altor acte normative, în sensul de a se prevedea că litigiile decurgând din executarea contractelor administrative, inclusiv cele care vizează rezilierea, rezoluțiunea, denunțarea unilaterală sau încetarea anticipată a contractelor de achiziție publică din motive independente de autoritatea contractantă intră în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun. Sunt pe deplin aplicabile rațiunile din expunerea de motive a Legii nr. 212/2018, cu privire la gradul ridicat de încărcare a instanțelor de contencios administrativ, aspect care a condus la creșterea duratei de soluționare a cererilor de către aceste instanțe, motiv pentru care inițiatorii au dorit *„să reechilibreze volumul de activitate între secțiile instanțelor”* și *„să creeze premisele legale ale respectării în mod real a dreptului cetățenilor de acces la instanță”*.

Pe de altă parte, apreciem că rațiunile care au stat la baza adoptării actualei soluții legislative prin dispozițiile O.U.G. nr. 114/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul achizițiilor publice, au avut în vedere contextul de la acel moment, în special efectele pandemiei de coronavirus COVID-19, impactul negativ asupra implementării contractelor de lucrări, care ar fi putut conduce la diminuarea gradului de cheltuire a fondurilor alocate, inclusiv a fondurilor europene, consecința cea mai gravă în acest caz fiind amânarea/întârzierea implementării unor proiecte de investiții majore.

În consecință, considerăm necesar a se reglementa competența de soluționare a acestor categorii de cauze în favoarea instanțelor civile, pentru a echilibra volumul de cauze între secțiile instanțelor de pe același palier.

9. Propuneri formulate de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România

▪ Procedura emiterii titlurilor executorii notariale

Propunerea vizează reglementarea unei proceduri derulate în fața notarului public și potențial finalizată cu emiterea titlului executoriu notarial, procedură eminentemente grațioasă, posibilitatea emiterii de către notar a unui astfel de titlu fiind recunoscută doar în măsura în care nu implică o opoziție justificată a debitorului.

Se instituie astfel un cadrul alternativ ce permite soluționarea cu celeritate a cauzelor având ca obiect pretenții de mică valoare, de natură contractuală, permițând astfel valorificarea unor creanțe necontestate (având ca obiect exclusiv plata unor sume de bani), pentru care obținerea unui titlu executoriu prin intermediul instanțelor de judecată ar reprezenta un demers greoi, împovăraător și mult prea formalist.

Procedura propusă, vizând eminentemente creanțe necontestate, prin intermediul notarilor publici, ar putea conduce la degrevarea substanțială a instanțelor de judecată, cu consecințe directe asupra celerității actului de justiție în general.

În concret, propunerea vizează completarea Codului de procedură civilă, prin introducerea în Cartea a VI-a, după Titlul XIV a unui nou titlu, Titlul XV, cuprinzând articolele 1064¹-1064²¹, având conținutul propunerilor de reglementare pentru stimularea soluționării alternative a cauzelor prin intermediul procedurii notariale formulate în cadrul Activității 4 a proiectului „*Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare – EFICIENȚĂ*” implementat la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, acestea urmând a fi prezentate *in extenso* în Anexa la prezenta adresă.

10. Propuneri formulate în cadrul în cadrul Proiectului „Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare – EFICIENȚĂ”

▪ Procedura judecării și pronunțării hotărârii privind cauzele repetitive

Pornind de la procedura hotărârii-pilot utilizată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, experții din cadrul proiectului au propus reglementarea în dreptul intern a unui mecanism similar, care să împrumute anumite caracteristici ale acestuia și, totodată, să fie adaptat realității juridice românești, cu respectarea tuturor principiilor constituționale și legale.

S-a apreciat că ne aflăm în prezența unor cauze repetitive atunci când cererile de chemare în judecată care au condus la formarea unui număr relevant de dosare pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de gradul acestora, au același obiect, chiar și numai parțial, sau un obiect

similar, au o cauză juridică identică sau similară și cel puțin una dintre părți identică, cerință îndeplinită și atunci când acestea fac parte din aceeași categorie juridică, iar situația dedusă judecății se extinde dincolo de interesele reclamantilor din cererile analizate, fiind cauzată de o problemă structurală sau sistemică, potențial generatoare de noi litigii similare pe rolul instanțelor de judecată.

S-a considerat că cerința identității este îndeplinită și în cazul în care în calitate de pârât sau reclamant figurează diferite organisme/structuri teritoriale cu personalitate juridică proprie, aflate însă în subordinea aceleiași autorități publice centrale/entități juridice de drept privat.

Această instituție nou creată a procedurii hotărârii privind cauzele repetitive ar avea rolul de a contribui la identificarea și soluționarea dosarelor cu caracter repetitiv, la identificarea problemelor structurale sau sistemice care au determinat astfel de cauze, iar, prin pronunțarea unei hotărâri ce ar cuprinde recomandări către organele/instituțiile statului sau orice alte persoane juridice de drept public sau privat, s-ar crea premisele remedierii deficienței ori conduitei care a generat înregistrarea pe rolul instanțelor a unui număr semnificativ de cauze repetitive.

În acest sens, a fost elaborat un **Proiect de lege pentru completarea și modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**, al cărui cuprins este redat în Anexa la prezenta adresă.

Având în vedere că, la momentul implementării proiectului, era în vigoare Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, propunerile de modificare au vizat acest act normativ. Prin urmare, pentru promovarea acestor propuneri va fi necesară corelarea lor cu noile dispoziții în materie, respectiv Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară.

▪ **Propuneri de natură a stimula soluționarea cauzelor prin intermediul mijloacelor alternative**

Au fost formulate o serie de propuneri de natură a stimula soluționarea cauzelor prin intermediul mijloacelor alternative, care să conducă la degrevarea substanțială a instanțelor de judecată, cu consecințe directe asupra celerității actului de justiție în general, respectiv propuneri de reglementare vizând soluționarea alternativă a cauzelor prin intermediul procedurii medierii, propuneri de reglementare vizând soluționarea alternativă a cauzelor prin intermediul procedurii arbitrajului și propuneri de reglementare pentru stimularea soluționării alternative a cauzelor prin intermediul procedurii notariale.

Aceste propuneri sunt redate în Anexa la prezenta adresă.

11. Propuneri vizând proceduri informatice și îmbunătățirea digitalizării la nivelul instanțelor judecătorești

Dintre propunerile formulate la nivelul instanțelor judecătorești, apreciem că ar fi utilă implementarea unei serii de măsuri ce ar putea contribui la îmbunătățirea nivelului de eficientizare a activității instanțelor judecătorești, constând în:

- implementarea unei baze de date comune pentru degrevarea activității de la compartimentele de executări civile și penale în ceea ce privește comunicarea soluțiilor către instituțiile statului;
- dezvoltarea programului informatic REJUST pentru a genera proiectul de minută și de hotărâre judecătorească pentru cauzele de complexitate redusă;
- calculul automat al taxei judiciare de timbru la introducerea obiectului/valorii cererii;
- implementarea unei proceduri digitalizate, în colaborare cu Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, la nivel național, pentru transmiterea cererilor de încuviințare a executării silite în format electronic, semnarea electronică a încheierilor de încuviințare și restituirea tot în format electronic;
- acordarea accesului la toate bazele de date ale instituțiilor publice relevante, astfel încât să fie evitată amânarea judecării cauzelor în vederea primirii de răspunsuri de la diverse instituții;
- simplificarea accesului la bazele de date existente, inclusiv de către grefierul de ședință și judecătorul cauzei (Direcția Generală pentru Evidența Persoanelor, Administrația Națională a Penitenciarelor, Sistemul Informatic PATRIMVEN – Agenția Națională de Administrare Fiscală, Oficiul Național al Registrului Comerțului etc.) și asigurarea faptului că toate instanțele judecătorești beneficiază de accesul la aceste baze de date, întrucât la unele instanțe nu există, spre exemplu, acces la PATRIMVEN.

În consecință, vă adresăm rugămintea de a analiza propunerile formulate, astfel cum au fost expuse anterior și de a iniția demersurile necesare în vederea transunerii acestora în propuneri de modificare/completare a legislației incidente, exprimându-ne pe această cale disponibilitatea de a oferi suport tehnic în cadrul procesului de elaborare a acestora.

Cu deosebită considerație,

Judecător **Grigore Liviu ODAGIU**
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la adresa nr. R/8922/2024 din data de 02.02.2026

Propuneri formulate în cadrul Proiectului „Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare – EFICIENȚĂ”

A. Proiect de lege pentru completarea și modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară:

„Art. I - Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 247 din 10 aprilie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. La articolul 97, după punctul 3 se introduce un nou punct, punctul 3¹, cu următorul cuprins:

„3¹. cererile în vederea pronunțării unei hotărâri privind cauzele repetitive;”

2. La articolul 188, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Nerespectarea de către orice persoană a dezlegărilor obligatorii prevăzute la art. 517 alin. (4) și art. 521 alin. (3), precum și la art. 521⁵ alin. (5), după împlinirea termenului de recomandare, se sancționează cu amendă judiciară de la 1.000 lei la 5.000 lei.”

3. Articolul 189 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 189 - Despăgubiri pentru amânarea procesului

Cel care, cu intenție sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute la art. 187 sau 188 alin. (1) și (2), la cererea părții interesate, va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare la plata unei despăgubiri pentru prejudiciul material sau moral cauzat prin amânare.”

4. După articolul 189 se introduce un nou articol, articolul 189¹, cu următorul cuprins:

„Art. 189¹ – Alte cazuri de despăgubiri

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Persoana care a pricinuit declanșarea unui nou proces prin nerespectarea dezlegărilor obligatorii menționate la art. 188 alin. (3), la cererea părții interesate, va putea fi obligată de către instanța de judecată la plata unei despăgubiri pentru prejudiciul material sau moral cauzat.”

5. Articolul 190 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 190 - Stabilirea amenzii și despăgubirii

Abaterea săvârșită, amenda și despăgubirea se stabilesc de către instanța în fața căreia s-a constatat ori s-a săvârșit fapta sau, după caz, de către președintele instanței de executare, prin încheiere executorie, care se comunică celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia. Atunci când fapta constă în formularea unei cereri cu rea-credință, amenda și despăgubirea pot fi stabilite fie de instanța în fața căreia cererea a fost formulată, fie de către instanța care a soluționat-o, atunci când acestea sunt diferite.”

6. La articolul 201, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) În termen de 3 zile de la data depunerii întâmpinării, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților, cu obligația pentru acestea, dacă este cazul, de a depune până la primul termen fixat un punct de vedere referitor la aplicabilitatea în cauză a unei hotărâri privind cauzele repetitive.

(4) În cazul în care pârâtul nu a depus întâmpinare în termenul prevăzut la alin. (1), la data expirării termenului respectiv, judecătorul fixează prin rezoluție primul termen de judecată, care va fi de cel mult 60 de zile de la data rezoluției, dispunând citarea părților. Teza finală a alin. (3) se aplică în mod corespunzător.”

7. În Cartea a II-a, după Titlul III se introduce un nou titlu, Titlul III¹, cu următorul cuprins:

„TITLUL III¹. Procedura judecării și pronunțării hotărârii privind cauzele repetitive

Art. 521¹ - Cauzele repetitive

(1) Există cauze repetitive atunci când cererile de chemare în judecată care au condus la formarea unui număr relevant de dosare pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de gradul acestora, au același obiect, chiar și numai parțial, sau un obiect similar, au o cauză juridică identică sau similară și cel puțin una dintre părți identică, cerință îndeplinită și atunci când acestea fac parte din aceeași categorie juridică, iar situația dedusă judecării se extinde dincolo de interesele reclamantilor din cererile analizate, fiind cauzată de o problemă structurală sau sistemică, potențial generatoare de noi litigii similare pe rolul instanțelor de judecată.

(2) Cerința identității de parte este îndeplinită și în cazul în care în calitate de pârât sau reclamant figurează organisme/structuri teritoriale cu personalitate juridică proprie, aflate în subordinea aceleiași autorități publice centrale/entitate juridică de drept privat.

Art. 521² - Instanța competentă

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Instanța competentă să judece sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri privind cauzele repetitive este Înalta Curte de Casație și Justiție.

Art. 521³ - Sesizarea instanței

(1) Competența de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive aparține colegiilor de conducere ale urților de apel.

(2) Orice instanță de judecată, pe rolul căreia se află înregistrate cauze repetitive, poate sesiza colegiul de conducere al curții de apel în circumscripția căreia se află cu privire la necesitatea pronunțării unei hotărâri privind cauzele repetitive.

(3) Colegiul de conducere al curții de apel va analiza propunerea și va dispune, prin hotărâre motivată, admiterea acesteia și sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri privind cauzele repetitive sau, după caz, respingerea propunerii.

(4) Hotărârea colegiului de conducere al curții de apel se comunică din oficiu și de îndată instanței care a formulat propunerea.

(5) După înregistrarea cauzei la Înalta Curte de Casație și Justiție, hotărârea de sesizare se publică pe pagina de internet a acestei instanțe.

(6) După publicarea pe pagina de internet a hotărârii de sesizare, cauzele repetitive aflate pe rolul instanțelor judecătorești vor fi suspendate.

(7) Încheierea prin care se dispune suspendarea cauzelor repetitive poate fi atacată cu recurs pe toată durata suspendării.

(8) Suspendarea judecării cauzelor repetitive operează până la expirarea termenului de recomandare stabilit prin hotărârea privind cauzele repetitive, potrivit dispozițiilor art. 521⁵ alin. (3). (9) După expirarea termenului de recomandare, litigiile suspendate se repun pe rol la cererea părții interesate.

Art. 521⁴ - Procedura de judecată

(1) Repartizarea sesizării formulate de colegiul de conducere al curții de apel este făcută de președintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție ori de persoana desemnată de aceștia.

(2) Sesizarea se judecă de un complet format din președintele secției Înaltei Curți de Casație și Justiție corespunzătoare materiei care face obiectul sesizării sau de un judecător desemnat de acesta și un număr de 12 judecători din cadrul secției respective. Președintele secției sau, în caz de imposibilitate, judecătorul desemnat de acesta este președintele de complet și va lua măsurile necesare pentru desemnarea aleatorie a judecătorilor.

(3) După alcătuirea completului potrivit alin. (2), președintele acestuia va desemna un judecător pentru a întocmi un raport asupra deficienței structurale sau sistemice, generatoare de cauze repetitive, supuse judecării. Judecătorul desemnat raportor nu devine incompatibil.

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

(4) Atunci când obiectul sesizării privește activitatea mai multor secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție va transmite solicitarea președinților secțiilor interesate în soluționarea acesteia. În acest caz, completul va fi alcătuit din președintele sau, în lipsa acestuia, din vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, care va prezida completul, din președinții secțiilor interesate în judecarea și soluționarea sesizării, precum și câte 5 judecători din cadrul secțiilor respective desemnați aleatoriu de președintele completului. După alcătuirea completului, pentru întocmirea raportului președintele completului va desemna câte un judecător din cadrul fiecărei secții. Raportorii nu sunt incompatibili.

(5) Dispozițiile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și atunci când soluționarea sesizării pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive nu intră în competența niciunei secții a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(6) Raportul va fi comunicat persoanelor juridice de drept public sau privat implicate în cauzele repetitive ori cu atribuții în domeniul analizat care, în termen de cel mult 15 zile de la comunicare, pot depune, în scris, punctele lor de vedere privind problematica supusă judecării.

(7) Dispozițiile art. 516 alin. (6) - (9) se aplică în mod corespunzător.

(8) Sesizarea se judecă fără citarea părților, în cel mult 3 luni de la data investirii, iar soluția se adoptă cu majoritatea membrilor completului de judecată. Nu se admit abțineri de la vot.

Articolul 521⁵ - Conținutul și efectele hotărârii

(1) Asupra solicitării, completul pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive se pronunță prin decizie.

(2) În situația în care completul pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 521¹, respinge sesizarea ca inadmisibilă.

(3) În situația în care completul pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 521¹, acesta admite sesizarea și, după caz, dispune una dintre următoarele soluții: a) În cazul constatării existenței unei deficiențe a legislației care generează cauze repetitive, emite o recomandare către Parlament sau Guvern, după caz, în vederea corectării deficienței legislative, acordându-se în acest sens un termen de 3 luni. b) În cazul constatării existenței unei interpretări și aplicări greșite a legislației, în mod repetat și contrar unei practici constante a instanțelor de judecată, de către o entitate de drept public sau privat, care generează cauze repetitive, emite o recomandare către aceasta în vederea aplicării corecte a dispozițiilor legale, acordându-se în acest sens un termen de 3 luni.

(4) Decizia se motivează în termen de cel mult 30 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 15 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I, dată de la care începe să curgă termenul de recomandare prevăzut la alin. (3).

(5) Dezlegările referitoare la constatarea existenței unei interpretări și aplicări greșite a legislației, potrivit alin. (3) lit. b), sunt obligatorii de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) Aplicabilitatea deciziei se constată de instanța investită cu soluționarea cauzei repetitive, la primul termen de judecată acordat după împlinirea termenului de recomandare prevăzut la alin. (3) lit. b).”

ART. II - Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 19, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Completul pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive, precum și completurile de 5 judecători.”

2. La articolul 19, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Desemnarea judecătorilor în compunerea completelor competente să judece recursul în interesul legii, a completelor competente să soluționeze sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și a completelor competente să soluționeze sesizarea pentru pronunțarea hotărârii privind cauzele repetitive, se va realiza în funcție de specializarea completelor de judecată din care aceștia fac parte.”

B. Propuneri de natură a stimula soluționarea cauzelor prin intermediul mijloacelor alternative

1. Propuneri de reglementare vizând soluționarea alternativă a cauzelor prin intermediul procedurii medierii

a) Modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator:

1. La articolul 9 se introduc două noi alineate, respectiv alineatele (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul absolvenților de studii universitare în alt domeniu decât cel juridic, în vederea pregătirii juridice a acestora, durata programelor de formare profesională a mediatorilor este cu cel puțin 50 de procente mai mare decât durata prevăzută pentru absolvenții de studii universitare în domeniul juridic.

(2²) În cazul prevăzut la alineatul (2¹) durata programelor de formare suplimentară va fi alocată însușirii unor cunoștințe de drept cu privire la aspectele juridice ale procedurii medierii, incluzând tipul de drepturi ce nu pot face obiectul medierii.”

2. La articolul 58, alineatul (2¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2¹) Acordul de mediere verificat și atestat de către avocații părților, de către notarul public sau de către un avocat sau notar public ales de mediator cu acordul părților este titlu executoriu. Acordul de mediere redactat de către mediatorul care are și calitatea de avocat este titlu executoriu, caz în care în cuprinsul acordului de mediere se prevede expres calitatea de avocat a mediatorului.”

3. La articolul 58, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul în care conflictul mediat vizează transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum și al altor drepturi reale, partaje și cauze succesoriale, sub sancțiunea nulității absolute, acordul de mediere redactat de către mediator va fi prezentat notarului public, pentru ca acesta, având la bază acordul de mediere, să verifice condițiile de fond și de formă prin procedurile prevăzute de lege și să emită un act autentic, cu respectarea procedurilor legale. Acordurile de mediere vor fi verificate cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și de formă, notarul public, putându-le aduce modificările și completările corespunzătoare cu acordul părților.”

b) Completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil:

După articolul 2268 se introduce un nou articol, articolul 2268¹, cu următorul cuprins:

„Art. 2268¹ - (1) Contractele de tranzacție încheiate în prezența avocaților aleși ai fiecăreia dintre părți constituie titluri executorii.

(2) Nu constituie titluri executorii, în condițiile alin. (1), contractele de tranzacție prin care se transmit sau se constituie drepturi reale imobiliare, cu excepția contractelor de tranzacție valabil încheiate în condițiile legii care au ca obiect un drept de servitute.”

c) Completarea O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru:

După articolul 8 se introduce un nou articol, articolul 8¹, cu următorul cuprins:

„Art. 8¹ - (1) Pentru cererile și acțiunile prevăzute de art. 3-5, 7-8 și 13, taxele judiciare de timbru vor fi reduse cu un procent de 50% pentru ipoteza în care reclamantul face dovada încercării procedurii de mediere, prealabil introducerii acțiunii pe rolul instanței de judecată.

(2) Dovada încercării procedurii de mediere se va realiza conform dispozițiilor din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator.”

2. Propuneri de reglementare vizând soluționarea alternativă a cauzelor prin intermediul procedurii arbitrajului

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În concret, s-a propus *modificarea și completarea Legii nr. 134/2020 privind Codul de procedură civilă*, astfel:

1. După articolul 543 se introduce un nou articol, articolul 543¹, cu următorul cuprins:

„Art. 543¹ – (1) Cererile privind dispunerea unor măsuri provizorii sau asigurătorii depuse înainte de constituirea tribunalului arbitral vor putea fi soluționate și de către un arbitru de urgență desemnat conform regulilor de procedură arbitrală stabilite de către părți, inclusiv regulile de procedură ale instituției care organizează arbitrajul. Prevederile art. 585 alin. (4) și ale art. 594 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Dispozițiile alin. 1 sunt aplicabile doar în cazul în care părțile au convenit ca arbitrajul să fie organizat de o instituție permanentă de arbitraj, potrivit titlului VII din prezenta carte referitoare la arbitrajul instituționalizat.”

2. La articolul 547, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 547 - (1) Pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului, precum și pentru îndeplinirea altor atribuții ce revin instanței judecătorești în arbitraj, **tribunalul arbitral** sau partea interesată poate sesiza tribunalul în circumscripția căruia are loc arbitrajul. Tribunalul va soluționa cauza în completul prevăzut de lege pentru judecata în primă instanță.”

3. La articolul 548, alineatul (2) se abrogă.

4. La articolul 585, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

Varianta 1 (propusă în ipoteza adoptării instituției arbitrului de urgență propusă prin introducerea art. 543¹):

„(4) În cursul arbitrajului măsurile asigurătorii și măsurile provizorii, precum și constatarea anumitor împrejurări de fapt pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. **Încheierile tribunalului arbitral prin care se dispun măsurile provizorii sau asigurătorii reprezintă titluri executorii și se execută silit întocmai ca hotărârile arbitrale.**”

Varianta 2 (în ipoteza neadoptării instituției arbitrului de urgență propusă prin introducerea art. 543¹):

„(4) Măsurile asigurătorii și măsurile provizorii, precum și constatarea anumitor împrejurări de fapt pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. **Încheierile tribunalului arbitral prin care se dispun măsurile provizorii sau asigurătorii reprezintă titluri executorii și se execută silit întocmai ca hotărârile arbitrale.**”

5. La articolul 589, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere și nici să aplice sancțiuni martorilor sau experților. Pentru luarea acestor măsuri **tribunalul arbitral sau partea interesată, de acord cu tribunalul arbitral, se poate adresa tribunalului prevăzut la art. 547.**”

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

6. La articolul 590, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă autoritatea publică refuză transmiterea informațiilor, deși nu sunt îndeplinite condițiile art. 298 alin. (2), **tribunalul arbitral sau partea interesată, de acord cu tribunalul arbitral**, poate sesiza tribunalul prevăzut la art. 547, care va lua măsurile prevăzute de art. 298 alin. (1).”

7. La articolul 603, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care hotărârea arbitrală se referă la un litigiu legat de transferul dreptului de proprietate și/sau de constituirea altui drept real asupra unui bun imobil, hotărârea arbitrală se va prezenta notarului public pentru a obține un act autentic notarial. După verificarea de către notarul public a respectării condițiilor și după îndeplinirea procedurilor impuse de lege și achitarea de către părți a impozitului privind transferul dreptului de proprietate, se va proceda la înregistrarea în cartea funciară și se va realiza transferul de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra bunului imobil în cauză.”

8. Articolul 1117 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 1117 - (1) Tribunalul arbitral poate dispune măsuri provizorii sau conservatorii la cererea uneia dintre părți, dacă nu este stipulat contrariul în convenția arbitrală, **dispozițiile art. 543¹, art. 585 alin. (4) și art. 594 aplicându-se în mod corespunzător.**

(2) Dispunerea de măsuri provizorii sau conservatorii poate fi subordonată de tribunalul arbitral sau judecător dării unei cauțiuni adecvate.”

3. Propuneri de reglementare pentru stimularea soluționării alternative a cauzelor prin intermediul procedurii notariale

În concret, s-a propus *completarea Legii nr. 134/2020 privind Codul de procedură civilă*, astfel:

În Cartea a VI-a, după Titlul XIV se introduce un nou titlu, Titlul XV, cuprinzând articolele 1064¹-1064²¹, cu următorul cuprins:

„Titlul XV– Procedura emiterii titlurilor executorii notariale:

Art. 1064¹- (1) Pentru creanțele certe, lichide și exigibile vizând plata unei sume de bani în valoare de până la de 10.000 de lei inclusiv, fără a se lua în considerare dobânzile și alte venituri accesorii, care rezultă dintr-un contract civil, creditorul poate solicita emiterea unui titlu executoriu notarial, conform procedurii descrise în prezenta secțiune.

(2) Dobânzile și alte venituri accesorii pot fi solicitate în cadrul cererii formulate conform alin. (1).

(3) Competența de a emite titluri executorii conform prezentei proceduri aparține oricărui notar public din circumscripția tribunalului în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul debitorul.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

(4) În situația în care pentru aceeași creanță există mai mulți debitori cu domiciliul sau sedii în circumscripția unor tribunale diferite, competența aparține notarului competent pentru oricare dintre aceștia; în cazul în care printre debitori sunt și obligați accesoriu, cererea se introduce la notarul competent pentru oricare dintre debitorii principali.

(5) Pentru obținerea titlului executoriu notarial, creditorul depune cererea la oricare dintre notarii publicii competenți potrivit alin. (2) – (3).

(6) Prin aceeași cerere nu pot fi solicitate mai multe creanțe derivate din contracte diferite și vizând debitori diferiți, indiferent de valoarea cumulată a acestor creanțe; într-un astfel de caz, notarul public sesizat procedează la disjungere, urmând a fi aplicate regulile de competență stabilite conform prezentei proceduri speciale. Creditorul va fi înștiințat de aceste aspecte.

(7) Odată cu cererea de emitere a titlului executoriu notarial, creditorul depune, în copie, toate înscrisurile care dovedesc caracterul cert, lichid, exigibil și natura contractuală a creanței.

(8) Cererea, împreună cu înscrisurile atașate acesteia, se depune în atâtea exemplare câte sunt necesare pentru comunicare către debitori.

Art. 1064² - (1) Creditorul are alegerea între procedura specială reglementată de prezenta secțiune și sesizarea instanței prin intermediul uneia dintre procedurile reglementate de dispozițiile în vigoare.

(2) Prezenta procedură nu se aplică în materie fiscală, vamală sau administrativă și nici în ceea ce privește răspunderea statului pentru acte sau omisiuni în cadrul exercitării autorității publice.

(3) De asemenea, prezenta procedură nu se aplică cererilor referitoare la:

- insolvență, concordatul preventiv, procedurile privind lichidarea societăților insolvabile și a altor persoane juridice sau alte proceduri asemănătoare (incluzând creanțele înscrise la masa credală în cadrul unei proceduri de insolvență);

- asigurări sociale;

- dreptul muncii;

- drepturile patrimoniale născute din raporturile de familie;

- atingeri aduse dreptului la viață privată sau altor drepturi care privesc personalitatea.

Art. 1064³ - Cererea creditorului de emitere a titlului executoriu notarial cuprinde următoarele elemente:

g) numele și prenumele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul lor. De asemenea, cererea cuprinde și codul numeric personal sau, după caz, codul unic de înregistrare ori codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice; dacă debitorul este o persoană juridică, alăturat cererii se depune și extras curent din registrul public specific acesteia;

Tel: (+40)21-311.69.32
Fax: (+40)21-311.69.37

Website: www.csm1909.ro
Email: legislatie@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

h) numele, prenumele și calitatea celui care reprezintă creditorul, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele, prenumele acestuia și sediul profesional. Dovada calității de reprezentant, în forma prevăzută de reglementările normative în vigoare se atașează cererii;

i) valoarea creanței solicitate precum și modul de calcul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare, urmând a fi identificate în mod concret debitul principal și accesoriile;

j) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea;

k) arătarea înscrisurilor pe care se întemeiază cererea creditorului.

l) semnătura.

Art. 1064⁴ - (1) Odată cu primirea cererii de emitere a titlului executoriu notarial, notarul public sesizat verifică prin intermediul bazei de date a evidenței populației, puse la dispoziție de către Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date, sau, dacă este cazul, în baza de date a Oficiului Național al Registrului Comerțului, dacă debitorul are domiciliul sau sediul pe raza de competență stabilită conform art. 1064¹ alin. (2) – (3).

(2) Totodată, notarul public sesizat realizează verificări în Registrul Național al Titlurilor Executorii Notariale pentru a verifica dacă, anterior, aceeași creanță a mai făcut obiectul unei proceduri de emitere a titlului executoriu notarial.

(3) În acest sens, se înființează, în format electronic, Registrul Național al Titlurilor Executorii Notariale, care va cuprinde în mod obligatoriu, următoarele rubrici: numele și datele de identificare ale părților, valoarea nominală a creanței prin evidențierea separată a debitului principal și a accesoriilor, înscrisurile doveditoare din care rezultă creanța și, pentru contractele cu executare succesivă, perioada pentru care a fost solicitată emiterea titlului executoriu notarial, notarul public sesizat, numărul și data titlului executoriu sau încheierii emise și numărul și data dosarului.

(4) Completarea Registrului se realizează de către notarul public sesizat cu ocazia primirii oricărei cereri de emitere a unui titlu executoriu notarial.

(5) Rezultatul verificărilor se consemnează în cuprinsul unui referat care se va atașa cererii de emitere a titlului executoriu notarial.

(6) Registrul Național al Titlurilor Executorii Notariale este ținut la nivelul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România în format electronic, iar procedura de înscriere și consultare a acestuia se aprobă prin norme metodologice adoptate de Consiliul Uniunii.

(7) Dacă în urma verificării se constată că la momentul sesizării debitorul nu mai are domiciliul sau sediul în circumscripția teritorială a tribunalului în care funcționează notarul public sesizat, acesta va emite o încheiere de desesizare și va pune în vedere creditorului să se adreseze unui notar public competent.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

(8) În situația în care în urma verificării se constată că debitorul nu mai are capacitate procesuală de folosință ori se află în insolvență, notarul public va emite o încheiere de respingere și va dispune închiderea dosarului. Despre încheierile emise în aceste situații se va face mențiune în Registrul Național al Titlurilor Executorii Notariale.

(9) Încheierile emise conform alin. (7) și (8) se comunică creditorului și pot fi atacate în conformitate cu dispozițiile art. 144 din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1064⁵ - (1) În cazul în care cu aceeași cerere sunt sesizați mai mulți notari publici deopotrivă competenți, competența de îndeplinire a procedurii aparține primului notar public sesizat. Notarul public sesizat va verifica dacă procedura nu s-a deschis la un alt notar public competent, cercetând în acest scop Registrul Național al Titlurilor Executorii Notariale.

(2) Dacă în urma verificărilor se constată că procedura s-a deschis anterior la un alt notar public competent, cererea de emitere a titlului executoriu notarial împreună cu toate înscrisurile atașate se transmit primului notar competent sesizat, creditorul urmând a fi înștiințat în acest sens.

(3) Conflictul de competență se va soluționa în conformitate cu dispozițiile art. 16 din Legea nr. 36/1995, a notarilor publici și a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1064⁶ - (1) În cadrul prezentei proceduri notarii publici pot fi recuzați pentru aceleași motive ca și judecătorii.

(2) Recuzarea trebuie să fie cerută în termen de 5 zile de la data aflării motivului de recuzare și trebuie formulată în scris.

(3) Dispozițiile art. 47 alin. (2) – (4), privind inadmisibilitatea cererii de recuzare se aplică în mod corespunzător, caz în care inadmisibilitatea se constată chiar de către notarul în fața căruia s-a formulat cererea de recuzare.

(4) Cererea de recuzare se depune la notarul public sesizat, care, în cazul în care constată cererea de recuzare admisibilă, are obligația transmiterii de îndată a acesteia instanței competente.

(5) Notarul public care știe că există un motiv de incompatibilitate în privința sa este obligat să se abțină de la soluționarea cauzei. Declarația de abținere se face în scris de îndată ce notarul public a cunoscut existența cazului de incompatibilitate.

(6) Competența soluționării cererii de recuzare sau a declarației de abținere aparține judecătoriei de la sediul biroului notarial, dispozițiile art. 48–53 aplicându-se în mod corespunzător.

(7) Încheierea prin care a fost soluționată cererea de recuzare sau abținere se comunică de îndată părților și notarului public.

(8) În caz de admitere a cererii de recuzare sau abținere, notarul public inițial sesizat va emite o încheiere de desesizare și va transmite dosarul unui alt notar public competent indicat de creditor.

(9) Soluționarea de către instanță a cererii de recuzare este supusă unei taxe judiciare de timbru în cuantumul stabilit conform art. 9 alin. 1 lit. a) din O.U.G. 80/2013, privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1064⁷ - (1) Ulterior îndeplinirii tuturor verificărilor impuse de art. 10644, notarul public verifică dacă cererea de emitere a titlului executoriu notarial îndeplinește toate condițiile stabilite prin dispozițiile art. 1064³.

(2) În cazul în care cererea nu cuprinde toate elementele prevăzute de art. 10643, iar aceasta conduce la imposibilitatea soluționării cauzei ca urmare a unor deficiențe precum imposibilitatea de stabilire a identității exacte a părților, nedepunerea niciunui înscris în dovedirea pretențiilor, nedepunerea dovezii calității de reprezentant a celui care a formulat cererea în numele creditorului, lipsa semnăturii etc., notarul public îi pune în vedere creditorului ca în termen de 10 zile de la primirea comunicării să realizeze completările sau modificările dispuse, sub sancțiunea respingerii cererii.

(3) Dacă în termenul stabilit creditorul nu se conformează, notarul public emite o încheiere de respingere a cererii de emitere a titlului executoriu notarial.

(4) Încheierea de respingere emisă conform alin. (3) se comunică creditorului și poate fi atacată în conformitate cu dispozițiile art. 144 din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 1064⁸ - (1) Pentru îndeplinirea acestei proceduri notarul public percepe un onorariu care nu poate depăși un procent de 80% din cuantumul taxei judiciare de timbru stabilit pentru cererile introduse pe rolul instanțelor de judecată având ca obiect „ordonanță de plată”.

(2) Totodată, notarul public percepe cheltuielile necesare pentru îndeplinirea procedurii, incluzând cheltuieli de comunicare și cheltuielile necesare pentru efectuarea verificărilor. Procedura de determinare și calculare a cheltuielilor necesare pentru îndeplinirea procedurii se stabilește prin ordin al ministrului justiției, la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

(3) Onorariul notarului și cheltuielile necesare pentru îndeplinirea procedurii se achită de către creditor anticipat comunicării cererii de emitere a titlului către debitor. În acest scop, onorariul și cheltuielile sunt stabilite de notarul public sesizat și sunt menționate în cuprinsul unei comunicări adresate creditorului, prin poștă, curier, telefax, poștă electronică sau prin alte

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

mijloace ce asigură transmiterea textului și confirmarea primirii. Aducerea la cunoștința creditorului a obligației avansării cheltuielilor se poate realiza inclusiv prin notă telefonică, situație în care se întocmește de către notar un proces verbal în acest sens.

(4) În lipsa avansării acestor sume de către creditor, notarul public nu continuă parcurgerea procedurii, urmând a emite o încheiere de respingere în cazul în care sumele nu sunt achitate în termen de 2 luni de la primirea comunicării de către creditor. Dispozițiile art. 1064⁷ alin. 4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 1064⁹ - (1) În cazul în care notarul public procedează la emiterea unei încheieri conform art. 1064⁴ alin. (7)-(8), 1064⁷ alin. (3) sau art. 1064⁸ alin. (4), acesta are dreptul la recuperarea de la creditor a cheltuielilor ocazionate de comunicările și verificările realizate potrivit prezentei proceduri.

(2) Încheierile emise de notar conform art. 1064⁴ alin. (7)-(8), 1064⁷ alin. (3) și art. 1064⁸ alin. (4) constituie titluri executorii pentru recuperarea cheltuielilor ocazionate.

Art. 1064¹⁰ - (1) Notarul, de îndată ce constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru cererea de emitere a titlului executoriu notarial și ulterior avansării sumelor stabilite conform art. 1064⁸ o comunică, în copie, debitorului, împreună cu toate înscrisurile atașate acesteia, punându-i în vedere ca în termen de 30 de zile de la primirea comunicării să își precizeze poziția, termen în care notarul nu poate emite titlul executoriu notarial.

(2) Dacă debitorul răspunde în termenul stipulat și își manifestă, în orice mod, opoziția la emiterea titlului executoriu, cererea formulată de creditor se respinge.

(3) În acest caz, creditorul se poate adresa instanțelor de judecată pentru valorificarea creanței sale. Cererea ulterioară având același obiect și aceeași cauză, adresată instanțelor de judecată, este scutită de la plata taxei judiciare de timbru, în limita sumelor avansate notarului public odată cu promovarea cererii de emitere a titlului executoriu notarial, reprezentând onorariu notarial și cheltuieli de îndeplinire a procedurii.

(4) În cazul în care opoziția debitorului la emiterea titlului executoriu sau recunoașterea acestuia este doar parțială, titlul executoriu notarial se emite doar în măsura recunoașterii ori lipsei de opoziție, dispozițiile alin. (2) și (3) aplicându-se în mod corespunzător.

(5) În cazurile prevăzute la alin. (3)-(4), creditorul poate solicita instanței inclusiv obligarea debitorului la plata sumelor avansate notarului public, în măsura în care acțiunea dedusă judecătii va fi admisă în totalitate sau în parte, dispozițiile art. 453 alin. (2) din Codul de procedură civilă aplicându-se în mod corespunzător.

(6) Se consideră valabil exprimată inclusiv opoziția formulată de către debitor cu depășirea termenului de 30 de zile, dar anterioară emiterii titlului executoriu.

(7) Lipsa unui răspuns din partea debitorului echivalează cu recunoașterea de către acesta a creanței pentru care s-a solicitat emiterea titlului executoriu.

(8) Notarul public nu poate proceda la emiterea titlului executoriu decât după expirarea unui termen de 5 zile calculat de la expirarea termenului de 30 de zile în care debitorul poate să-și exprime poziția în raport de cererea de emitere a titlului executoriu.

(9) În situația în care debitorul răspunde în interiorul termenului de 30 de zile, precizând că recunoaște creanța, fără a formula nicio opoziție, notarul public poate proceda de îndată la emiterea titlului executoriu.

Art. 1064¹¹ - (1) Dacă din dovezile de comunicare rezultă că debitorul nu mai locuiește la adresa de domiciliu, astfel cum aceasta este menționată în baza de date a evidenței populației, notarul public emite o încheiere de respingere a cererii de emitere a titlului executoriu notarial, creditorul având posibilitatea de a se adresa instanțelor de judecată competente pentru valorificarea creanței sale.

(2) În acest caz, cererea formulată de creditorul de bună-credință, care nu cunoștea sau nu avea posibilitatea să cunoască domiciliul real al debitorului, este scutită de la plata taxei judiciare de timbru, în limita sumelor avansate notarului public odată cu promovarea cererii de emitere a titlului executoriu notarial cu titlu de onorariu notarial și cheltuieli de îndeplinire a procedurii.

Art. 1064¹² - (1) În cazul în care debitorul recunoaște creanța fără nicio opoziție, sau nu își exprimă poziția, notarul public procedează la emiterea titlului executoriu notarial.

(2) Acesta cuprinde următoarele mențiuni: sediul biroului notarial; numărul titlului executoriu notarial și data emiterii acestuia; numele notarului public; numele sau denumirea părților, domiciliul sau sediul acestora; arătarea îndeplinirii condițiilor de fond și de formă; identificarea raportului juridic în baza căruia a fost emis titlul executoriu, cu indicarea concretă a înscrisurilor doveditoare ale raportului contractual, respectiv cu indicarea perioadei pentru care a fost calculată creanța solicitată, în ipoteza în care aceasta derivă dintr-un contract cu executare succesivă; suma la care debitorul este obligat la plată; calea de atac ce poate fi exercitată împotriva acestuia, termenul de exercitare, instanța competentă și locul depunerii căii de atac; semnătura notarului public; sigiliul biroului notarului public.

(3) Totodată, prin titlul executoriu notarial, debitorul poate fi obligat inclusiv la plata cheltuielilor realizate de către creditor cu ocazia derulării prezentei proceduri, reprezentând onorariul notarial și cheltuieli de îndeplinire a procedurii, potrivit art. 1064⁸ alin. (1)-(2), în măsura în care sunt solicitate.

(4) De asemenea, în cazul în care creditorul a solicitat și în măsura în care a fost făcută dovada plății, prin titlul executoriu notarial debitorul poate fi obligat la plata onorariului de avocat avansat

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

de creditor pentru desfășurarea prezentei proceduri, precum și la plata altor cheltuieli ocazionate de îndeplinirea procedurii.

(5) Onorariul de avocat ce poate fi pus în sarcina debitorului cu ocazia acestei proceduri nu poate depăși onorariul prevăzut pentru acțiunile având ca obiect „ordonanțe de plată” stabilite prin Protocolul emis conform art. 38 alin. 3 lit. c și art. 50 alin. 2 din O.U.G. 51/2008, privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu modificările și completările ulterioare și art. 81-84 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Titlul executoriu notarial poate fi pus în executare silită numai după împlinirea unui termen de 30 de zile de la comunicarea acestuia către debitor, termen în care acesta din urmă are posibilitatea de a aduce la îndeplinire obligația stabilită de bunăvoie.

Art. 1064¹³ - (1) În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile pentru emiterea titlului executoriu notarial, notarul public emite o încheiere de respingere a cererii, cuprinzând, în mod corespunzător, mențiunile prevăzute de art. 84 din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, încheierea va cuprinde inclusiv calea de atac ce poate fi exercitată împotriva acestuia, termenul de exercitare, instanța competentă și locul depunerii căii de atac.

(2) În cazul în care în urma verificărilor realizate conform 1064⁴ alin. (2)-(5) se constată că pentru creanța respectivă s-a mai emis anterior un titlu executoriu notarial, chiar și parțial, sau există deja un alt titlu executoriu, notarul public competent respinge cererea.

(3) În cuprinsul încheierii vor fi redată în mod concret motivele care au impus respingerea cererii de emitere a titlului executoriu notarial.

Art. 1064¹⁴ - (1) Dacă notarul public, examinând înscrisurile depuse de părți, constată că numai pentru o parte din pretențiile creditorului sunt îndeplinite condițiile emiterii titlului executoriu, acesta este emis numai pentru această parte.

(2) În această situație, pentru pretențiile respinse nu se întocmește separat o încheiere de către notarul public, în cuprinsul titlului executoriu notarial fiind expuse în mod concret motivele care au impus respingerea în parte a cererii de emitere a titlului executoriu notarial, dispozițiile art. 1064¹² și 1064¹³ aplicându-se în mod corespunzător.

Art. 1064¹⁵ - Comunicarea tuturor actelor se realizează în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Art. 1064¹⁶ - (1) Depunerea cererii de emitere a titlului executoriu notarial întrerupe cursul termenului de prescripție extinctivă.

(2) Dispozițiile art. 2539 din Codul civil se aplică în mod corespunzător.

Art. 1064¹⁷ - (1) Dosarele, titlurile executorii notariale și, după caz, încheierile se înregistrează în registrul titlurilor executorii notariale ținut la nivelul fiecărui birou notarial în acest sens, registru care are regimul înscrisurilor autentice, similar cu celelalte registre notariale ținute de notarul public, în condițiile legii.

(2) Metodologia de administrare a procedurii se aprobă prin norme adoptate de Consiliul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Art. 1064¹⁸ - (1) Împotriva titlului executoriu notarial sau încheierii de respingere a emiterii acestuia, creditorul și debitorul pot formula contestație în termen de 30 zile de la data comunicării acestui act.

(2) Împotriva încheierii de respingere a cererii de emitere a titlului executoriu emisă în condițiile art. 1064¹⁰ alin. (2), ca urmare a opoziției debitorului la emiterea titlului executoriu notarial, creditorul nu are deschisă calea de atac a contestației, având posibilitatea de a-și valorifica creanța prin intermediul unei acțiuni introduse în fața instanțelor de judecată.

(3) Debitorul poate formula contestația chiar și în ipoteza în care nu și-a exprimat poziția anterior emiterii titlului executoriu notarial.

(4) Competența soluționării contestației aparține judecătoriei de la domiciliul sau sediul debitorului. Părți în procedura contestației sunt doar părțile raportului juridic care a stat la baza cererii de emitere a titlului executoriu, respectiv creditorul și debitorul. În soluționarea plângerii notarul public nu are calitate procesuală.

(5) Contestația se depune la instanța de judecată competentă. Instanța sesizată solicită de îndată notarului public să îi transmită, în termenul fixat, copii certificate ale dosarului notarial în care a fost emis actul atacat.

(6) Contestația formulată potrivit prezentei proceduri este supusă unei taxe judiciare de timbru în cuantum de 200 de lei.

(7) Contestația se soluționează de instanță, cu citarea părților, potrivit procedurii de drept comun, fiind admisibile orice mijloace de probă.

(8) În cuprinsul contestației formulate, debitorul poate invoca atât neîndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta procedură, privind emiterea titlului executoriu notarial, cât și orice alte aspecte referitoare la fondul raportului juridic în baza căruia a fost solicitată emiterea titlului executoriu notarial.

(9) Contestația formulată de către debitor este suspensivă de executare.

Art. 1064¹⁹ - (1) În situația în care criticile formulate prin intermediul contestației de către debitor sunt întemeiate, instanța admite contestația și desființează titlul executoriu notarial, în tot sau în parte, după caz.

(2) Dacă admiterea contestației formulate de debitor a fost consecința faptului că, în cauză, creanța creditorului nu se circumscrie procedurii emiterii titlului executoriu notarial, ca urmare a lipsei caracterului contractual al acesteia ori a valorii creanței care depășește pragul stabilit de art. 1064¹ alin. (1) sau ca urmare a incidenței dispozițiilor art. 1064² alin. (2) și (3), creditorul are posibilitatea de a-și valorifica creanța prin intermediul unei acțiuni formulate în fața instanțelor de judecată competente.

(3) În contestația creditorului instanța va putea analiza litigiul pe fond în măsura în care creanța solicitată se încadrează în domeniul de aplicare a prezentei proceduri, în caz contrar contestația creditorului urmând a fi respinsă ca neîntemeiată, acesta având posibilitatea de a se adresa instanțelor competente pentru valorificarea creanței sale.

(4) Cu ocazia soluționării contestației instanța nu poate dispune restituirea cauzei la notar.

(5) Hotărârea instanței are autoritate de lucru judecat.

(6) Hotărârea prin care a fost soluționată contestația este supusă apelului.

(7) Hotărârile prin care au fost soluționate contestațiile se comunică biroului notarial în vederea efectuării mențiunilor necesare în evidențele biroului și Registrului Național al Titlurilor Executorii Notariale, respectiv în vederea efectuării mențiunilor corespunzătoare pe titlul executoriu notarial.

Art. 1064²⁰ - Modelul registrelor, încheierilor, titlurilor executorii notariale, cererilor, precum și alte aspecte administrative pentru derularea procedurii se aprobă prin ordin al ministrului Justiției, la propunerea Consiliului Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Art. 1064²¹ – (1) Alternativ prezentei proceduri, pentru creanțele prevăzute de prezentul titlu, creditorul are posibilitatea de a se adresa mediatorului în vederea obținerii unui acord de mediere care să constituie titlu executoriu în condițiile Legii 192/2006, privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În acest caz, onorariul perceput de mediator nu poate depăși suma stabilită conform dispozițiilor art. 1064¹² alin. (5).”

